

UCHWAŁA NR SO VI.410.150.2025

VI SKŁADU ORZEKAJĄCEGO REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W KIELCACH

z dnia 12 grudnia 2025 roku

w sprawie opinii o projekcie uchwały budżetowej Gminy Czarnocin na 2026 rok

Na podstawie art. 13 pkt 3 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) VI Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach:

Przewodnicząca: Iwona Kudła

Członkowie: Monika Różycka

Zbigniew Rękas

opiniuje pozytywnie projekt uchwały budżetowej Gminy Czarnocin na 2026 rok z uwagami zawartymi w treści uzasadnienia

Uzasadnienie

Wójt Gminy Czarnocin realizując dyspozycję art. 238 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483) przedłożył Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Kielcach w dniu 14 listopada 2025 r. projekt uchwały budżetowej na 2026 rok wraz z uzasadnieniem przyjęty Zarządzeniem nr 195/2025 z dnia 14 listopada 2025 r.

Skład Orzekający dokonał analizy przedłożonego projektu pod względem zgodności z prawem i ustalił, co następuje:

W ocenie Składu Orzekającego przedmiotowy projekt uchwały budżetowej na 2026 rok spełnia podstawowe wymogi w zakresie przedmiotu regulacji, wynikające z art. 211, art. 212, art. 214, art. 215, art. 217, art. 222, art. 235, art. 236 oraz art. 242 ustawy o finansach publicznych.

Projekt uchwały budżetowej określa planowane dochody budżetu w łącznej kwocie 34.531.976,58 zł, w tym dochody bieżące w kwocie 24.917.633,97 zł i dochody majątkowe w kwocie 9.614.342,61 zł.

Planowane wydatki budżetu ustalono w łącznej wysokości 37.712.762,33 zł, z tego wydatki bieżące w kwocie 26.336.964,10 zł i wydatki majątkowe w kwocie 11.375.798,23 zł.

Dochody budżetu przedstawione zostały w załączniku nr 1 do projektu w szczególności według działów, rozdziałów i źródeł (paragrafów). W załączniku nr 2 do projektu w takim samym podziale na działy, rozdziały i paragrafy klasyfikacji budżetowej, z wyodrębnieniem grup wydatków określonych w art. 236 ust. 3 i 4 ww. ustawy o finansach publicznych przedstawione zostały wydatki. Analiza wydatków zaplanowanych w załączniku nr 2 do projektu uchwały budżetowej wskazuje na

to, że w odpowiednich działach klasyfikacji budżetowej zaplanowane zostały wydatki na zadania własne obowiązkowe.

Skład Orzekający zwraca jednakże uwagę, iż wydatki na kształcenie i doskonalenie nauczycieli zaplanowane zostały niezgodnie z uregulowaniami wynikającymi z art 70a ustawy Karta nauczyciela tj. w zaniżonej kwocie na poziomie 0,65% planowanych rocznych środków przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe nauczycieli, podczas gdy z ww. ustawy wynika, że wydatki te winny stanowić 0,80 %.

W załączniku nr 3 ustalono limity wydatków na wieloletnie przedsięwzięcia planowane do poniesienia w roku budżetowym 2026. Wskazać należy, że dla przedsięwzięć majątkowych ujętych w poz. 1 i 8 tego załącznika błędnie wskazano źródła finansowania zadań jako "dochody własne" (kol. 7), podczas gdy z założeń projektu wynika, iż Gmina planuje dotacje, które winny być wykazane w (kol. 12) "dotacje i środki pochodzące z innych źródeł".

Zgodnie z wymogami ustawy o finansach publicznych oraz ustaw ustrojowych, w projekcie wyodrębniono dochody i wydatki związane z realizacją zadań zleconych z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami (załącznik nr 6).

Część wydatków będzie realizowana w postaci dotacji określonych w załącznikach: nr 9 - dotacje podmiotowe i nr 10 - dotacje celowe.

Zaplanowane wydatki są wyższe od planowanych dochodów. W związku z tym w § 3 projektu uchwały zaplanowano deficyt budżetu w wysokości 3.180.785,75 zł. Jako źródło sfinansowania deficytu wskazano przychody pochodzące z: nadwyżki budżetowej z lat ubiegłych, wolnych środków oraz z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych. Zgodność z prawem tej części projektu jest przedmiotem odrębnej opinii niniejszego Składu Orzekającego.

Skład Orzekający zwraca jednakże uwagę, iż z analizy sprawozdania Rb-NDS za III kwartały 2025 r. i danych wynikających z bilansu za 2024 rok, wynika, że Gmina Czarnocin posiadała środki z tytułu nadwyżki z budżetowej z lat ubiegłych w kwocie 3.833.304,92 zł a na dzień wydania niniejszej opinii w budżecie 2025 roku zaangażowane zostały środki w kwocie 3.368.455,56 zł a zatem do rozdysponowania pozostało 464.849,36 zł a nie jak wskazano w § 3 kwota 1.899.655,62 zł. Ponadto Gmina posiadała środki z tytułu niewykorzystanych środków pieniężnych w kwocie 253.212,13 zł i zostały one zaangażowane w całości, wobec czego zaplanowanie ich w kwocie 31.130,13 zł nie znajduje zasadności ich planowania. Z kolei zaplanowane w projekcie budżetu przychody z tytułu wolnych środków na pokrycie deficytu 2026 roku w wysokości 1.250.000,00 zł również przekraczają kwotę jaka pozostała do dyspozycji tj. kwota 434.613,34 zł.

W uzasadnieniu do projektu budżetu wskazano jedynie, iż nadwyżka z lat ubiegłych i wolne środki zostały wyliczone na podstawie sprawozdania Rb-NDS za III kwartał 2025 r, które są zabezpieczone na zadania a ich realizacja nastąpi w 2026 roku. W ocenie Składu Orzekającego jest to ogólne wskazanie na możliwość uzyskania ww. przychodów.

Odnosząc się do planowanych przychodów z tytułu nadwyżki budżetowej z lat ubiegłych, wolnych środków oraz niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków zaplanowanych w łącznej kwocie 3.180.785,75 zł jako źródła finansowania deficytu, Skład Orzekający zwraca uwagę, że planując powyższe przed zakończeniem roku budżetowego, zamknięciem ksiąg rachunkowych i sporządzeniem sprawozdań finansowych za 2025 r. należy zachować szczególną ostrożność, bowiem ich kwota stanowi jedynie wartość szacowaną i jest uzależniona od wykonania budżetu 2025 roku. Sfinansowanie deficytu 2026 roku tymi środkami będzie możliwe jedynie wówczas, gdy będą one pozostawały na rachunkach bankowych Gminy na dzień 31 grudnia 2025 roku.

Łączną kwotę przychodów budżetu zaplanowano w wysokości 3.416.785,75 zł, natomiast łączną kwotę rozchodów w wysokości 236.000,00 zł (z przeznaczeniem na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań).

Z założeń przyjętych w projekcie budżetu wynika, że Gmina zaplanowała wydatki bieżące wyższe od dochodów bieżących o kwotę 1.419.330,13 zł. Skład Orzekający zaznacza, iż wymogi z art 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych zostaną spełnione po uwzględnieniu art 296a ust. 2 ustawy z dnia 8 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1756) zgodnie z którym w latach 2024-2029 jednostka samorządu terytorialnego może w danym roku budżetowym przekroczyć relację o której mowa w art 242 ust. 1 i 2, jeżeli w latach 2022-2029 suma przekroczeń tej relacji w poszczególnych latach nie będzie wyższa od sumy nadwyżek wynikających z tej relacji w poszczególnych latach".

W projekcie budżetu utworzono: rezerwę ogólną w wysokości 39.000,00 zł, rezerwy celowe w łącznej wysokości 85.000,00. zł, w tym na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego. Wielkości te mieszczą się w limitach określonych w art. 222 ustawy o finansach publicznych oraz art. 26 ust. 4 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 122 ze zm.).

Zgodnie z art. 212 ust. 1 pkt 8 ustawy o finansach publicznych zaplanowano dochody i wydatki z tytułu realizacji zadań określonych w:

- ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647 ze zm.),
- ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2025 r. poz. 733),
- ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.).

Ww. dochody i wydatki związane ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu wynikającymi z odrębnych ustaw ujęto w załączniku nr 7.

Na mocy uchwały Rady Gminy w Czarnocinie w sprawie wyrażenia zgody na utworzenie funduszu sołeckiego w projekcie uchwały budżetowej wyodrębniono środki na realizację przedsięwzięć finansowanych w ramach tego funduszu.

Upoważnienia zawarte w § 12 i w § 13 projektu uchwały budżetowej są zgodne z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

Określony w § 16 projektu uchwały budżetowej tryb ogłoszenia uchwały budżetowej jest zgodny z art. 13 pkt 7 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461).

Pouczenie

Na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych Wójtowi Gminy Czarnocin przysługuje prawo wniesienia odwołania od niniejszej uchwały do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.

Przewodnicząca Składu Orzekającego

Iwona Kudła